

Богдан ЛАЗОРАК,

кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, науковий співробітник Музею «Дрогобиччина», (Україна, Дрогобич) *istoryk_@ukr.net, lasorak_@mail.ru*

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО СЕЛО УЛИЧНЕ НА СТОРІНКАХ ДРОГОБИЦЬКОЇ ТА САМБІРСЬКОЇ ПРЕСИ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ XIX – ПЕРШОЇ ПОЛОВИНИ XX СТОЛІТТЯ

У статті аналізуються повідомлення журналістів дрогобицької преси («Новий Дрогобицький Кур'єр», «Самбірсько-Дрогобицький Тиждень», «Дрогобицький Тиждень», «Самбірська газета», «Дрогобицько-Бориславсько-Самбірсько-Стрийський Голос» та ін.) про найважливіші події з культурно-релігійного та суспільно-політичного життя мешканців села Уличного Дрогобицького повіту за період 1889 – 1930 рр.

Ключові слова: село Уличне, місто Дрогобич, газета, журналіст, Друга Річ Посполита, Австро-Угорщина.

Літ. 22.

Bohdan LAZORAK,

PhD in History, Associate Professor of World history Department Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University research associate in Museum «Drohobychynna», (Ukraine, Drohobych) *istoryk_@ukr.net, lasorak_@mail.ru*

THE NOTIFICATION ABOUT THE VILLAGE ULYCHNE ON THE PAGES OF THE DROHOBYCH AND SAMBIR PRESS IN THE SECOND HALF OF THE XIX – THE FIRST HALF OF THE XX-th CENTURIES

The article analyzes the notifications of journalists of the Drohobych press («New Drohobych Courier», «Sambir-Drohobych Week», «Drohobych Week», «Sambir newspaper», «Drohobych-Boryslav-Sambir-Stryi Voice») about the most important events in the cultural, religious and political life of the villagers of Ulychne in the Drohobych district in the period of 1889 – 1930.

Key words: village Ulychne, town Drohobych, newspaper, journalist, the Second Commonwealth, Austria-Hungary.

Ref. 22.

Богдан ЛАЗОРАК,

кандидат исторических наук, доцент кафедры всемирной истории Дрогобычского государственного педагогического университета имени Ивана Франко, научный сотрудник Музея «Дрогобиччина», (Украина, Дрогобыч) *istoryk_@ukr.net, lasorak_@mail.ru*

СООБЩЕНИЕ О СЕЛЕ УЛИЧНО НА СТРАНИЦАХ ДРОГОБИЧСКОЙ И САМБОРСКОЙ ПРЕССЫ ВТОРОЙ ПОЛОВИНЫ XIX – ПЕРВОЙ ПОЛОВИНЫ XX ВЕКА

В статье анализируются сообщения журналистов дрогобычской прессы («Новый Дрогобычский Курьер», «Самборско-Дрогобычская Неделя», «Дрогобычская Неделя», «Самборская газета», «Дрогобычско-Бориславско-Самборско-Стрийский Голос» и др.) о важнейших событиях с культурно-религиозной и общественно-политической жизни жителей села Уличного Дрогобычского уезда за период 1889 – 1930 гг.

Ключевые слова: Село Уличное, город Дрогобыч, газета, журналист, Вторая Речь Посполитая, Австро-Венгрия.

Лит. 22.

Постановка проблеми. Одним із найцікавіших джерел масового характеру до історії сіл Дрогобицького повіту XIX – першої половини XX ст. століття є незалежні та державні газети, редактори і журналісти яких практично щотижня інформували громадськість краю про культурно-релігійне, політичне та фінансово-господарське життя, а також найболючіші проблеми суспільства та шляхи їх вирішення. Сотні рубрик дрогобицьких журналістів, містять не тільки унікальні відомості про найпотаємніші переживання людей з різного соціального середовища міжвоєнної доби, але й інформацію про ментальне світосприйняття та реакцію соціальних категорій на ті чи інші економічні та політичні змін у державі. Чимало даних стосуються реакції робітничого стану «Галицької Каліфорнії» на новітні індустріальні впливи із Заходу, які лише зрідка вписувалися в провінційний культурний ритм галицького села та передмість. Також на стінках дрогобицької періодики знаходимо численні вістки, як про трагічні новини (хвороби, пожежі, крадіжки), так і про радісні (весілля, хрещення, парафіяльні празники, шкільне життя, жартівливі казуси людського повсякдення), які будучи насичені особливим духом «старої галицької культури», за своєю суттю, мало чим відрізнялися від реалій сучасного життя. Водночас найгарячіші повідомлення, які фіксувала «жовта преса», як епохи позитивізму, так і «міжвоєнного модернізму» однаково дозволяють сучасним дослідникам спостерігати розвиток історичної пам'яті в локальному соціальному середовищі. На нашу думку це дає можливість краще пізнати призабуті відносини між трьома основними національними громадами краю: українською, польською, єврейською та німецькою, які тривалий період формували між собою своєрідний культурний простір співіснування. Для топосу добросусідства характерними передовсім були спільної радості і печалі, братерство, політичне протистояння та конструктивний консенсус. Щоправда в період польсько-української війни на сторінках періодики приблизно до середини 20-х рр. XX ст. домінував топос політичної взаємнедовіри. З іншого боку варто застерегти читача «старої преси» від ідеалізації отриманих фактів, адже починаючи саме з XIX ст. ті чи інші журналістські статті і повідомлення проходили серйозну цензуру з боку держави, підкуп з боку політичних сил і мафіозних угруповань, а також впливових бізнесових груп, через що чимала кількість інформації, звичайно, не позбавлена фактору суб'єктивності.

Аналіз досліджень. Історіографія проблеми віддзеркалення подій з культурно-релігійного та суспільно-політичного життя села Уличного на сторінках Дрогобицької преси досі не була предметом спеціального дослідження. Це пов'язано передовсім із тим, що теми із локальної історії України щойно починають розроблятися на спеціальному науковому рівні. Прикладом цього є проект «Локальна історія» у Львові, яким серед інших курує дослідник Віталік Ляска. Перші спроби інтерпретації дрогобицької преси зазначеного періоду частково вже опрацьовані, щоправда виключно на рівні Дрогобича, або ж інших сіл Дрогобицького повіту. Врешті майже повний комплект періодичних видань сьогодні у цифровому варіанті уклав історик Олег Стецюк на пізнавальному сайті «Drohobyczer Zeitung» [1].

Виклад основного матеріалу. Серед перших газетних повідомлень про події в околицях Уличного 1 грудня 1889 р. у своїй постійній рубриці «Хроніка» опублікувала редакція газети «Kurjer Drohobucki» (тоді її відповідальним редактором працював Й.А.Кунде) [9]. Інформація мала кримінальний характер, оскільки йшлося про розбій-

Лазорак Б. Повідомлення про село Уличне...

ний напад, який трапився 20 листопада 1889 р. на дорозі між селами Уличне та Верхні Гаї. Як виявилось, нападники пограбували і відлущували угорського купця Матейка Чайку, який торгував в околициних селах конях...

№ 9. Drohobycz dnia 1. Grudnia 1889. Rok I.
KURJER DROHOBYCKI
dwutygodnik polityczno-społeczno-ekonomiczny.
Wychodzi 1, i 15, każdego miesiąca.

Po wyborach.
Wybory do Rady gminnej miały być...
Wybory do Rady gminnej miały być...

Wypowiedzi.
Wypowiedzi...
Wypowiedzi...

Miary i wagi.
W sprawie...
W sprawie...

W sprawie...
W sprawie...

Судова система Австро-Угорської імперії передбачала створення широкого кола судових виконавців та адміністрації, які змінювалися згідно з річним графіком за каденціями. У зв'язку з тим, що самбірський суд розглядав справи, пов'язані з різними селами не тільки Самбірщини, але й Дрогобиччини, від кожної сільської гміни кожної каденції обирався новий судовий присяжний. Імена новообраних завжди публікувалися на шпальтах преси. Наприклад, 18 серпня 1896 р. «Gazeta Samborska» опублікувала рішення про новий реєстр судових присяжних від 20 липня 1896 р., серед яких село Уличне представляв приватний господар Атанасій Ортинський [8].

Обов'язковою для публікації була інформація, яка стосувалася місця та часу організації рекрутських військових компаній. Наприклад, 5 січня 1902 р. газета «Tygodnik samborsko-drohobyczy» [23] повідомила про проведення рекрутського набору молодих хлопців Дрогобиччини та Самбірщини в період з 6 – 25 грудня 1901 р. Як виявилось, рекрутування в Уличному відбулося 11 грудня 1901 р., одночасно із селами Лужок Долишній та Бронниця [23].

У різний час журналісти публікували й інформацію про трагічні випадки, які траплялися в Уличному та його околицях. Скажімо, були моменти, пов'язані з невдалими жартами з коханням, які мали для уличнян фатальні наслідки. Наприклад, 5 липня 1901 р. східничанин Хайм Шулім Грюнберг, син якогось Лейби, вирушив на побачення до села Уличного до своєї нареченої – дочки місцевого шинкаря Еля Льовенталя, але через *«утрачене щастя»* наречений застрелився під її ж вікном [15].

20 вересня 1903 р. газета «Tygodnik samborsko-drohobucki» повідомила про самогубство, яке трапилося в Уличному вранці 15 вересня того ж року [16]. Селянин Іван Казакевич, син господаря Гриня, їдучи кіньми на ріллю, взяв із собою набиту порохом рушницю, якою застрелився прямо у полі. На жаль, конкретних приводів для цього самогубства слідство таки не з'ясувало [16].

Подібний випадок трапився 15 лютого 1906 р. [17] На цей раз журналісти повідомили, що з невідомих причин за допомогою револьверу в Уличному застрелився знаний господар Ян Оргинський, що дуже розчарувало місцеву громаду.

Як відомо, забудова сіл Австро-Угорської імперії, та навіть міжвоєнної доби у часі Другої Речі Посполитої, була представлена дерев'яною архітектурою, у зв'язку з чим неакуратне поводження з вогнем призводило до дрібних пожеж і навіть катастроф. Ситуацію ускладнювала відсутність достатньої кількості пожежників, які б могли контролювати пожежну безпеку, а також порівняно пізні заснування пожежних молодіжних товариств на зразок «Соколу». Відтак дуже часто трагічні повідомлення журналістів стосувалися наслідків від пожеж. Наприклад, 3 червня 1903 р. після 14.00 год в Уличному з невантаження причин зайнявся вогонь у стайні господаря Івана Савчина, збитки від якого становили 200 корон [14].

У зв'язку з тим, що батьки постійно були зайняті виконанням повинностей та важких і тривалих господарських робіт, контроль за дітьми був мінімальний, а це явно впливало на показники дитячої смертності. Невипадково журналісти часто публікували повідомлення про трагічні випадки з дітьми. Наприклад, 5 травня 1905 р. 5-річна донечка уличнянина Івана Габчака – Кася самовільно зайшла до сусідської хати, у якій в снігах стояв баняк із гарячою водою. Не зауваживши посудини, дитина у пала в кип'яток, через що отримала важкі опіки, від яких померла впродовж дня [20].

Вже незабаром, 10 вересня 1905 р., газета «Tygodnik samborsko-drohobucki» повідомила про ще один трагічний випадок в Уличному, який трапився з дочкою Івана Козакевича Юстиною, якій заледве виповнилося 2, 5 роки [12]. Як виявилось, дитина перебувала на вихованні у Теодора Терлецького і під час гри біля сільського потоку упала у воду. Не маючи сили вилізти на поверхню, дівчинка втопилася, у зв'язку з чим було організовано спеціальне розслідування [12].

В Уличному траплялися нещасні випадки, які і в наш час щоденно відбуваються під час будівництва. Наприклад, 30 червня 1905 р. під час будівництва якоїсь споруди на трача Костя Кахновича, який перебував на риштуванні, упав будматеріал, забивши чоловіка на смерть [11].

Інкони причиною для трагічних випадків слугувала незаконна діяльність псевдолікарів, які через невисокі оплати своїх послуг користувалися в сільській місцевості значним попитом. Наприклад, у 1904 р. в Уличному працював якийсь псевдодантист, який, видаливши зуба в жителя Уличного, заніс інфекцію у кров, через що шия потерпілого за кілька годин розпухла, а сам потерпілий помер впродовж доби [18].

Преса також друкувала матеріал, який піднімав настрої читача. Журналісти Дрогобича і Самбора досить активно популяризували і тим самим підтримували культур-

ні досягнення Уличного, при цьому часто ставлячи їх у приклад високооплачуваним державним проектам. Скажімо, коли 18 червня 1905 р. демократичний комітет української еліти Дрогобича організував фестини на честь «Братів Русинів» з відповідними помпезними святкуваннями та благодійною лотереєю на користь «Руської захоронки» та «Селянської бурси», якийсь анонімний журналіст, що назвався псевдонімом «Боксерський», зауважив певні фінансові махінації [2]. Зокрема, організаторам докорялося про відсутність контролю за лотереєю, адже за святковими столиками сиділи виключно жінки [2]. З іншого боку, зазначалося, що в благодійних цілях було запрошено військовий оркестр, якому було виплачено серйозний гонорар у розмірі 400 корон. Журналіст підмітив, а чи не варто було запросити музичний оркестр з Уличного, яким опікувався і безпосередньо диригував отець Модест Горницький? [2]. Це явно було б значно дешевше, а відтак вигідніше для програми благодійності. Для прикладу, згадувалися попередні заслуги цього ансамблю перед громадськістю не тільки Дрогобича, але й повіту в цілому. З повідомлення довідуємося, що уличнянські музики принаймні двічі виступали на українських вечорах у Дрогобичі (*cum summo applauso*), а також в елітній дрогобицькій кав'ярні «Boulevard», де у зв'язку з неочікуваними оваціями отримали від гостей серйозну нагороду у розмірі 36 гульденів [2]. Музичний ансамбль Уличного мав настільки цікавий і оригінальний репертуар, що цілком міг конкурувати з військовим оркестром, який зі свого боку грав лише по 5 хв., а його музики у більшості випадків відпочивали [2].

Перед початком Першої світової війни розпочалося масштабне гоніння за російськими шпигунами, які, часто за підтримки москвофільських організацій, проникали в Галичину для популяризації та агітації панросійських ідей. Наприклад, 21 грудня 1912 р. газета «Тугоднік drohobuski» повідомила, що на початку того ж місяця в Уличному було заарештовано російського підданого Штанда Венка, який намагався підбурити якогось українського господаря [19].

Дуже часто журналісти, відстоюючи інтереси сільських гмін, публічно апелювали до дрогобицького староства щодо рівномірного та доцільного розподілу бюджетних коштів. Наприклад, стосовно бюджету на 1913 р., то на будівництво доріг було закладено всього 62 000 корон, що, на думку журналістів, було вкрай недостатнім для сполучень Дрогобицького повіту [3]. Констатувався той факт, що у таких стратегічно важливих селах, як Уличне, Дерезичі, Верхні та Нижні Гаї, Раневичі, Ясениця Сільна та ін. взагалі відсутні мости та дороги, через що коні, які перевозять людей та товари, потопануть у болоті, а самі перевізники почасти умисно підвищують собі сідла, щоб не забруднитися [3]. Зважаючи на це, преса вимагала від голови дрогобицької повітової ради пана Замойського негайно навести лад на підконтрольному йому дорожньому балансі розміром у 489 км. Водночас журналісти із сарказмом рекомендували голові «*яко батькові повіту без калошей пішком провізитувати своє маршалковське воєводство*», а також побажали, щоб він своїми вдалим реформами доріг «*дожив до 2113 року і ввійшов у книгу нащадків історії дрогобицького повіту*» [4].

Інколи події, які стосувалися загальноповітових фінансових звітів, систематично фіксувалися на шпальтах львівської преси. Так, 18 квітня 1914 р. «Gazeta Lwowska» повідомила громадськість, що 29 травня 1914 р. у Дрогобичі о 9.00 год ранку в бюро № 78 відбудеться засідання повітової кредитної каси (позичкової) стосовно її ліцитаційних продажів земельних володінь села Уличного. Найвища сума фінансових операцій мала становила 50 602 корон 10 галлерів, а найнижча – 33 728 корон 6 галлерів, при цьому, якщо суми будуть нижчими за вказаний мінімальний розмір, продаж володінь не від-

буватиметься. Як виявилось, аукціони організовувалися згідно з розпорядженням 5-го відділу повітового цісарсько-королівського суду в Дрогобичі [4].

У міжвоєнний період польська періодика продовжувала висвітлювати найрезонансніші події з життя повіту, зокрема села Уличного. Вочевидь найбільшого розголосу набули події осені 1927 р., коли на село Уличне і на Дрогобиччину в цілому наступила ціла гряда нещасть. Все розпочалося з того, що 8 листопада об 11.00 год. у дворі уличнянина Андрія Черепущака через необачне поводження з вогнем його 6-річного сина Ігнація виникла потужна пожежа. Через сильний вітер вогонь швидко поширився на сусідні забудови, відтак одночасно горіла 31 господарська споруда разом із інвентарем [13]. 17 листопада 1927 р. редактор дрогобицької газети «Głos drohobycko-boryslawsko-samborski» зараз же повідомив громадськість краю про лихо в Уличному, зазначивши, що окрім численних знищених будівель загинуло і двоє дітей: 5-річний Микола Федущин і 5-річна Анна Ваньків [13]. Під час лиха люди не встигали рятувати і худобу, адже загинуло чимало свиней та одна ялівка [13]. Цього ж дня до Уличного з'їхалися усі пожежні служби із довколишніх сіл, які під кінець дня зуміли локалізувати епіцентр вогнища. Преса намагалася бодай приблизно облікувати загальні збитки Уличного, які за різними підрахунками коливалися довкола суми 250 000 злотих [13].

Проте цим нещастям доля не обмежилася, адже наступними днями село охопило не менш потужне лихо, гучні події про яке знайшли відгук у пресі Торуня, Бидгоща, Лодзя і навіть Кракова та Варшави.

Так, 12 листопада 1927 р. лодзька газета «Rozwój» опублікувала гарячі відомості про ураган на Дрогобиччині та Самбірщині, отримані за допомогою оперативного телефонного зв'язку [6]. Як виявилось, 10 листопада 1927 р. в ніч із середи на четвер значна частина Прикарпаття була охоплена епіцентром урагану. Скажімо, в Уличному було зафіксовано як смерчі, так і буревії. Наступного дня міністерство праці відрядило у зону стихійного лиха дорожню рятувальну службу для допомоги потерпілим селянам [6].

17 листопада 1927 р. газета «Głos Robotnika» повідомила суспільство про термінову рятувальну ревізію сіл Дрогобиччини та Самбірщини у зв'язку з цим цим раптовим ураганом [5]. Найбільших матеріальних збитків стихія завдала Бориславу, в якому зірвала чимало ліній електропередач та зруйнувала кілька нафтових шибів. У багатьох бориславських будинках ураган позривав дахи. Подібної шкоди було завдано Уличному, яке практично щент було зруйноване через чергову пожежу, спричинену сильним вітром [5].

Згодом інформування про дещо менші пожежі, які траплялися в Уличному, дрогобицькі журналісти публікували впродовж 1930 р. Наприклад, 21 жовтня 1930 р. редактор газети «Głos drohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski» М. Танненбаум повідомив, що останніми днями Уличне охопила ціла низка пожеж [7]. Так., 6 жовтня 1930 р. о 9.00 год ранку вибухнула пожежа в забудовах Андрія Терлецького, яка знищила весь будинок, стайні із заготовленим сіном та збіжжям. Загальна сума збитків становила 1 450 злотих [7]. Через дві доби, 9 жовтня, о 8. 00 год ранку виникла пожежа в забудовах Швеця (Швеця) Саб'яка, під час якої щент вигоріла стодола, а загальна сума втрат становила 500 злотих [7]. Третя пожежа виникла 11 жовтня 1930 р. о 1. 00 год ночі в забудовах Василя Серватки. Цього разу вогонь знищив стодолу із збіжжям на суму 2 000 злотих. Як зазначала редакція газети, в усіх випадках причиною виникнення пожеж було необережне поводження з вогнем [7].

Варто зазначити, що згадані лихоліття 1927 – 1930 рр. серйозно вплинули на фінансово-господарську ситуацію в Уличному. За різними даними, одні родини миттєво

Лазорак Б. Повідомлення про село Уличне...

збанкрутіли, перетворившись фактично на жебраків, інші, розчарувавшись, емігрували до сусідніх сіл або в міста. І лише половина мешканців взялася за відбудову. На ґрунті загальної економічної трагедії в селищі збільшилася кількість нещасних випадків і навіть фатальних психологічних стресів. Наприклад, 25 грудня 1929 р. перейменована дрогобицька газета «Głos drohobycko-borysławsko-samborski-stryjski» надрукувала сумну інформацію про те, що жандармерія змушена була арештувати мешканку Уличного Дозю Костецьку, яка, народивши дитину, вирішила залишити її напризволяще в одній із сільських стаєнь [7]. Через холод немовля невдовзі померло, а жінка таємно закопала його неподалік. Під час арешту Дозя зізналася, що є одруженою і має сім'ю, однак через бідність не має грошей на виховання дитяти [7].

Redakcja i Administracja: Kwartalnik P. S. O. Książki 404141
Miejsce wydania: L. p. 20 ul. Oddział w Samborze: Kupa 6
Cena egzemplarza 20 gr.
Pierwszy numer ukazał się 12 kwietnia 1929 r. w Samborze.
Cena ogłoszeń: 100 gr. za 10 linijek w tygodniu.
Zamówienia: w Samborze, Kupa 6, lub w Stryju, Mickiewicza 23.
Redakcja i Administracja: Kwartalnik P. S. O. Książki 404141
Miejsce wydania: L. p. 20 ul. Oddział w Samborze: Kupa 6
Cena egzemplarza 20 gr.
Pierwszy numer ukazał się 12 kwietnia 1929 r. w Samborze.
Cena ogłoszeń: 100 gr. za 10 linijek w tygodniu.
Zamówienia: w Samborze, Kupa 6, lub w Stryju, Mickiewicza 23.

Treść numeru.
Sprawy majątkowe — Wodociąg — Prawda o stosunkach w Warszawskim Banku Dyskontowym — Uczciwość polewiczyca ubrańskiego gimnazjum — Propagandowy seriali temlowy — Jak urządzać p. sekretarzy? I egzamin dojrzałości w gimnazjach żeńskich i t. d. i t. d. Głos Stryjski — Głos Trzebiński.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Drohobyczu, L. 1825/M 2 /30.
Ogłoszenie przetargu!
Wydział powiatowy-Powiatowy Zarząd Drogowy w Drohobyczu rozpisuje publiczny przetarg na wykonanie projektu mostu na Tyłczynie w Borysławcu.
Projekt powyższy obejmuje:
1) Zbiór terenów
2) Zaprojektowanie skrajnic cmentarz ulic otaczających się na moście
3) Obliczenie kosztów
4) Zaprojektowanie idealnej realizacji Tyłczynie przy moście
5) Obliczenie kosztów i projekt szczegółowy mostu wraz z przeliczeniami dla mostu dwuszlutowego i trójszlutowego
6) Kosztorys szkieletowy
Do przetargu mogą składać wycenę polowy inżynierowie posiadający uprawnienia do wykonania projektów na terenie Małopolski (Inż. Mie. Bud. Pań. z dnia 17/11/29)
Oferty wraz z podaniem wykonanych projektów osobowych należy składać w pensjonacie podległym Wydziałowi Powiatowemu w Drohobyczu w szesnastoczynnych kopertach i napisać „Oferta na most w Borysławcu”.
Termin składania ofert wprawy 30. czerwca 1930 r.
Wypisane oferty lub interesy na terenie powiatu Drohobyckiego należy przynieść do Wydziału Powiatowego Zarządu Drogowego w Drohobyczu.
Wydział Powiatowy zastrzega sobie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferty.
w Drohobyczu, dnia 8 czerwca 1930 r.

Z Wydziału powiatowego:
Kierownik Powiatowego Zarządu Drogowego: Kierownik Tymczas. Zarząd. Pow. Stawki.
Inż. JAN CZACZKOWSKI mp. STANISŁAW POREMBALSKI mp.

Не зважаючи на трагедії, село продовжувало розвиватися і відбудовуватися. Того ж 1930 р. політичне та культурно-релігійне життя мешканців було майже налагоджене. Скажімо, 15 червня 1930 р. дрогобицька преса опублікувала інформацію про урочисте освячення української гімназії імені Івана Франка у Дрогобичі, яке відбувалося 9 червня, і на якому серед інших сільських гмін була представлена громада села Уличного. Значалося, що на урочистість прибули перемишльський унійний владика Йосафат (Коциловський), о. директор Заячківський і 32 священники з міста і повіту. Загальний урочистий хід організували численні українські товариства та громадські організації, а також колективи сіл Дрогобицького повіту, зокрема кооператив з Уличного.

Поступово Уличне відновило і свою політичну участь в регулюванні справами у повітовій раді. Так, 14 вересня 1930 р. газета «Głos drohobycko-borysławsko-samborski-stryjski» опублікувала оголошення дрогобицького старости від 6 вересня 1930 р., згідно з яким встановлювалися місце та час проведення виборів до повітової ради. В Улично-

му вибори повинні були одночасно проходити у місцевій школі та мурованому будинку гмінної ради, адже станом на 1930 р. в селі вже проживало 2 939 осіб, яких одна будівля вмістити не могла.

Висновки. Таким чином, зважаючи на економічне (потужні сільськогосподарські угіддя, сполучення із трасою Стрий-Сколе та наявність соляних покладів) та культурно-релігійне значення (наявність церков, шкіл та приходських інституцій різних конфесій та національностей), проблеми розвитку села Уличного були актуальними для журналістів Дрогобицького краю. Врешті, краєзнавча тема, пов'язана з відображенням подій та фактів з історії села Уличного на сторінках періодики XIX – першої половини XX ст., є доволі гоміздкою і потребує спеціального ґрунтового дослідження, а тому дана розвідка є лише вступом для майбутнього більш розлогого дослідницького поля.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Стецюк О. Дрогобицька преса: від зародження до сьогодення // «Ї»: Незалежний культурологічний часопис. – № 71. – Львів-Дрогобич : Koko, 2013. – С. 314–325.
2. [Bokserki]. Kronika drohobycka z tygodnia // Tygodnik samborsko-drohobycki: czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 26. – 1905. – S. 2–3.
3. Budżet powiatowy // Tygodnik drohobycki: organ niezawisły, polityczno-społeczny i literacki. – № 5. – 1913. – S. 1.
4. Dziennik urzędowy / Licytacje // Gazeta Lwowska. – № 87. – 1914. – S. 7.
5. Huragan siałął na Podkarpaciu // Głos Robotnika. Organ Narodowej Partji Robotniczej. – № 264. – Toruń-Bydgoszcz-Grudziadz, 1927. – S. 4.
6. Huraganowa burza na Pokuci // Rozwój: dziennik niezależny od żadnej partji. – № 311. – 1927. – S. 3.
7. Kronika / Liczne pożary w Ulycznem // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski : bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 29. – 1930. – S. 3.
8. Kronika / Lista Sędziów przysięgłych // Gazeta Samborska. – № 9. – 1896. – S. 3.
9. Kronika / Morderstwo // Nowy Kurjer Drohobycki. – № 7. – 1889. – S. 2.
10. Kronika / Morderstwo połączone z rabunkiem // Kurjer Drohobycki. – № 9. – 1889. – S. 2.
11. Kronika / Nieszczęśliwy wypadek // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 29. – 1905. – S. 2.
12. Kronika / Nieszczęśliwe wypadki // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 37. – 1905. – S. 3.
13. Kronika / Olbrzymi pożar w Ulycznem // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 46. – 1927. – S. 3.
14. Kronika / Pożary // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 26. – 1903. – S. 3.
15. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 28. – 1901. – S. 3.
16. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 38. – 1903. – S. 2.
17. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 9. – 1906. – S. 3.
18. Kronika / Śmierć wskutek wyrwania zęba przez partacza // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 25. – 1906. – S. 3.
19. Kronika / W Ulycznie aresztowano // Tygodnik drohobycki : organ niezawisły, polityczno-społeczny i literacki. – № 46. – 1912. – S. 3.
20. Kronika / Zmarła skutkiem poparzenia // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 20. – 1903. – S. 3.
21. Obwieszczenie! Starostwa w Drohobyczu L:406/5 // Głosdrohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 24. – 1930. – S. 7.
22. Uroczystość poświęć. Ukr. Gimnazjum w Drohobyczu // Głosdrohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski: bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 13. – 1930. – S. 6.

23. ZebraniakontrolneurlopnikówirezerwistówwDrohobyczu // Tygodniksamborsko-drohobycki: czasopismopolityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 1. – 1902. – S. 4.

REFERENCES

1. Stetsiuk O. Drohobytska presa : vid zarozhennia do sohodennia // «І»: Nezalezhnyi kulturolohichni chasopys. – № 71. – Lviv-Drohobych : Koko, 2013. – S. 314–325.
2. [Bokskerski]. Kronika drohobycka z tygodnia // Tygodnik samborsko-drohobycki: czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 26. – 1905. – S. 2–3.
3. Budżet powiatowy // Tygodnik drohobycki: organ niezawisły, polityczno-społeczny i literacki. – № 5. – 1913. – S. 1.
4. Dziennik urzędowy / Licytacje // Gazeta Lwowska. – № 87. – 1914. – S. 7.
5. Huragan siałal na Podkarpaciu // Głos Robotnika. Organ Narodowej Partji Robotniczej. – № 264. – Toruń-Bydgoszcz-Grudziadz, 1927. – S. 4.
6. Huraganowa burza na Pokuciu // Rozwój : dziennik niezależny od żadnej partji. – № 311. – 1927. – S. 3.
7. Kronika / Liczne pozary w Ulycznem // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski : bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 29. – 1930. – S. 3.
8. Kronika / Lista Sędziów przysięgłych // Gazeta Samborska. – № 9. – 1896. – S. 3.
9. Kronika / Morderstwo // Nowy Kurjer Drohobycki. – № 7. – 1889. – S. 2.
10. Kronika / Morderstwo połączone z rabunkiem // Kurjer Drohobycki. – № 9. – 1889. – S. 2.
11. Kronika / Nieszczęśliwy wypadek // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 29. – 1905. – S. 2.
12. Kronika / Nieszczęśliwe wypadki // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 37. – 1905. – S. 3.
13. Kronika / Olbrzymi pożar w Ulycznem // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski : bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 46. – 1927. – S. 3.
14. Kronika / Pożary // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 26. – 1903. – S. 3.
15. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : cyasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 28. – 1901. – S. 3.
16. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : cyasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 38. – 1903. – S. 2.
17. Kronika / Samobójstwo // Tygodnik samborsko-drohobycki : cyasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 9. – 1906. – S. 3.
18. Kronika / Śmierć wskutek wyrwania zęba przez partacza // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 25. – 1906. – S. 3.
19. Kronika / W Ulycznie aresztowano // Tygodnik drohobycki : organ niezawisły, polityczno-społeczny i literacki. – № 46. – 1912. – S. 3.
20. Kronika / Zmarła skutkiem poparzenia // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 20. – 1903. – S. 3.
21. Obwieszczenie! Starostwa w Drohobyczu L:406/5 // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski : bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 24. – 1930. – S. 7.
22. Uroczystość poświęć. Ukr. Gimnazjum w Drohobyczu // Głos drohobycko-boryslawsko-samborski-stryjski : bezpartyjny tygodnik informacyjny. – № 13. – 1930. – S. 6.
23. Zebrania kontrolne urlopników i rezerwistów w Drohobyczu // Tygodnik samborsko-drohobycki : czasopismo polityczno-społeczno-ekonomiczne. – № 1. – 1902. – S. 4.

Стаття подано до редколегії 21.09.2015 р.